

Warszawa-Poznań, 9 kwietnia 2020

Frankowiczu - zbadaj się sam.

Wielu z nas zadaje sobie pytania:

Czy zawarta wiele lat temu umowa z bankiem zawiera nieuczciwe warunki?

Czy mam wystarczająco dużo szans w sądzie, żeby rozważyć złożenie pozwu?

Czy to jest dobry moment na złożenie pozwu?

Od dziś nie trzeba szukać prawnika, żeby poznać odpowiedzi. Znalezienie w umowie jednego z niżej wskazanych warunków oznacza, że dotyczy jej wyrok [TSUE C-260/18](#), zapadły w sprawie pp. Dziubak. Wadliwość takiej umowy jest już pewna. Pozostaje tylko pytanie, czy umowa jest nieważna w całości, czy też jest bezskuteczna w zakresie klauzul walutowych (czyli jest „odfrankowiona”). W to stanowisko wpisuje się orzecznictwo polskich sądów odwoławczych i Sądu Najwyższego.

Tak więc:

- umowy kredytowe z elementem walutowym zawierają nieuczciwe warunki,
- pytanie brzmi jak i kiedy, a nie czy wygramy (z zastrzeżeniem ryzyka procesowego w kwestiach dowodowych oraz w kwestii traktowania jako przedsiębiorcy klienta banku),
- nie będzie lepszego momentu na pozwanie banku, gdyż po 10 latach przedawnia się roszczenie o zwrot zapłaconej raty (chyba że została zaliczona na kapitał w ramach częściowej przedterminowej spłaty).

Po zbadaniu grubo ponad 1.000 umów czujemy się uprawnieni do przedstawienia katalogu obarczonych dowolnością warunków umownych w umowach kredytów denominowanych lub indeksowanych do waluty obcej. Są to wyłącznie klauzule dotyczące głównych świadczeń stron, czyli kwoty kredytu podlegającej wypłacie lub spłacie. W przypadku umów „starego portfela” wskazujemy dodatkowo na dowolność w klauzulach odsetkowych, również dotyczących głównych świadczeń stron umowy kredytu (podobnie - pożyczki bankowej, zgodnie z art. 78 pr. bank.).

Trzeba pamiętać, że nawet gdyby umowa kredytu denominowanego lub indeksowanego do waluty obcej nie zawierała klauzul dowolnych przeliczeń walutowych, to jeszcze nie oznaczałoby jej zgodności z prawem. Dopiero właściwe poinformowanie klienta o ryzyku walutowym i rozłożenie ryzyka walutowego w sposób odpowiadający możliwości jego zarządzania przez stroną oznaczałyby, że umowa została prawidłowo zawarta.

Zestawienie nie obejmuje aneksów do umów. Aneksy te nie mogą bowiem pogarszać sytuacji prawnej konsumenta, wynikającej z [dyrektywy 93/13/EWG](#) (zob. uchwałę [SN \(7\) III CZP 29/17](#)).

Przedstawione niżej zestawienie stanowi zmienioną i uzupełnioną wersję artykułu, który pierwotnie ukazał się w dodatku dla prenumeratorów Rzeczpospolitej „Raport prawny. I co dalej frankowiczu?”, który ukazał się 21 listopada 2019 (<https://law24.pl/wp-content/uploads/2019/11/Raport-Prawny-RP.pdf>).

Jeżeli ktoś z Państwa, klientów banków lub samych banków, zna umowę, której nie ma w poniższym spisie, uprzejmie prosimy o wysłanie wiadomości na analizy@law24.pl, celem jego uzupełnienia.

Nieaktualne nazwy banków zaznaczyliśmy w tytułach kursywą.

dr Mariusz Korpalski
radca prawny - wspólnik

Sonia Kwiatkowska
aplikantka radcowska

Małgorzata Hilburger
uczestniczka Seminariów Doktorskich Uniwersytetu SWPS

Nieuczciwe klauzule walutowe 17 banków z lat 1999 -2011.

Spis treści

1. Alior Bank SA.....	3
2. Bank BPH SA.....	3
A. Bank Przemysłowo-Handlowy SA (do 31.12.2001)	3
B. Bank Przemysłowo-Handlowy PBK SA (od 1.1.2002 do 1.07.2004).....	4
C. <i>Bank BPH SA</i> (od 2.07.2004) - umowy denominowane.....	4
D. <i>GE Money Bank SA</i> (do 30.12.2004 <i>GE Capital Bank SA</i> , połączony 31.12.2009 z Bankiem BPH SA)	4
E. <i>GE Bank Mieszkaniowy SA</i> (połączony z <i>GE Money Bank SA</i> 30.12.2004)	5
F. <i>Bank BPH SA</i> (umowy indeksowane).....	5
3. DNB Bank Polska SA (do 15.11.2013 <i>Bank DNB Nord Polska SA</i>)	5
4. Bank Millennium SA.....	6
A. <i>Bank Millennium SA</i>	6
B. <i>Euro Bank SA</i> (połączony 1.10.2019 z Bankiem Millennium SA).....	7
5. Bank Pekao SA - umowa o kredyt budowlano-hipoteczny DOM waloryzowany kursem CHF.....	7
6. Bank BGŻ BNP Paribas SA (od 30.04.2015)	7
A. <i>Bank Gospodarki Żywnościowej SA</i> (do 29.04.2015)	7
B. <i>Fortis Bank Polska SA</i> (od 29.04.2011 <i>BNP Paribas Bank Polska SA</i> , 30.04.2015 połączony z <i>Bankiem Gospodarki Żywnościowej SA</i>).....	8
7. Bank Ochrony Środowiska SA.....	9
8. Credit Agricole Bank Polska SA (do 23.09.2011 <i>Lukas Bank SA</i>)	9
9. Deutsche Bank Polska SA	9
10. Getin Noble Bank SA.....	11
A. Getin Noble Bank SA (od 4.01.2010 działający pod nazwą <i>Noble Bank SA</i> , a występujący z uzupełniającym logo „w Warszawie – Oddział Specjalistyczny Metrobank”)	11
B. <i>Getin Bank SA</i> (występujący z uzupełniającym logo „w Katowicach - DOM Oddział w Łodzi” albo „w Katowicach DomBank Hipoteczny Oddział w Łodzi), połączony 4.01.2010 z <i>Noble Bank SA</i>	11
11. ING Bank Śląski SA.....	12

12. mBank SA (do 22.11.2013 <i>BRE Bank SA</i> , występujący pod logo <i>Oddział Bankowości Detalicznej w Łodzi mBank</i> albo <i>Oddział Bankowości Detalicznej w Łodzi MultiBank</i>).....	12
13. Pekao Bank Hipoteczny SA – <i>Hypovereinsbank Bank Hipoteczny SA</i> (do 26.11.2004), <i>BPH Bank Hipoteczny SA</i> (do 31.07.2008).....	13
14. PKO BP SA.....	13
A. PKO BP SA.....	13
B. <i>Nordea Bank Polska SA</i> (31.10.2014 połączony z PKO BP SA).....	14
15. Raiffeisen Bank International AG Oddział w Polsce.....	14
A. <i>Raiffeisen Bank Polska SA</i>	14
B. <i>EFG Eurobank Ergasias SA Oddział w Polsce (Polbank)</i>	15
16. Santander Bank Polska SA.....	15
A. <i>Bank Zachodni WBK SA</i>	15
B. <i>Kredyt Bank SA</i>	16
17. Santander Consumer Bank SA.....	16

1. Alior Bank SA

Bank założony jesienią 2008 roku zawierał umowy kredytu indeksowanego do waluty obcej, takie jak „Umowa kredytu zabezpieczonego na nieruchomości Megahipoteka”. Jest to relatywnie niewielki portfel. Umowy te zawierają następujące warunki obarczone dowolnością:

„W przypadku kredytów indeksowanych: kredyt indeksowany walutą będzie uruchomiony po przeliczeniu wg kursu kupna waluty ogłoszonym w siedzibie Banku w dniu dokonywania wypłaty Kredytu lub jego transzy”.

„W przypadku Kredytu indeksowanego, spłacanego w PLN, rata Kredytu będzie przeliczana wg kursu sprzedaży waluty ogłoszonym w siedzibie Banku w dniu dokonywania spłaty”.

2. Bank BPH SA

A. Bank Przemysłowo-Handlowy SA (do 31.12.2001)

Bank był jednym z prekursorów kredytów denominowanych do waluty obcej. Pierwszy znany nam kredyt został udzielony w roku 1999, a więc jeszcze przed implementacją do kodeksu cywilnego [dyrektywy 93/13/EWG](#). Co ciekawe, pierwsze umowy Banku Przemysłowo-Handlowego SA ustalały wprost kurs po którym kwota kredytu w walucie obcej była przeliczana na walutę krajową. Taki warunek umowy pozbawiony był dowolności. Dowolny był tylko warunek zakładający ponowne przeliczenie z waluty obcej na polską dla celów ustalenia wysokości raty w PLN. Paradoksalnie, w umowach zawieranych po wejściu w życie dyrektywy wadliwe są obydwa warunki.

B. Bank Przemysłowo-Handlowy PBK SA (od 1.1.2002 do 1.07.2004)

Bank pod tą nazwą udzielał kredytów denominowanych do walut obcych. Klauzule dotyczące przeliczenia walutowego z (np.) CHF na PLN po kursie kupna CHF oraz klauzule przeliczenia walutowego z CHF na PLN po kursie sprzedaży CHF odwołują się do kursów walut podanych w „*Tabeli kursów walut BPH PBK S.A.*”

Zdarzały się umowy, które sposób ustalania kursu waluty obcej w momencie spłaty raty pozostawiają bez jakiegokolwiek wyjaśnienia, nawet bez odesłania do tabeli kursowej banku.

Niektóre z umów zawartych z tym bankiem mają identyczną konstrukcję jak umowy kredytu denominowanego zawarte później już z Bankiem BPH SA (obecnie najczęściej Bank Pekao SA), tj. odniesienia do tabeli kursów walut banku znajdują się w załączniku do umowy kredytu pn. „*postanowienia dotyczące kredytów walutowych*”.

C. Bank BPH SA (od 2.07.2004) - umowy denominowane

Umowy kredytu denominowanego do waluty CHF zawierane przez Bank BPH SA charakteryzują się ujęciem odniesienia do tabeli kursów walut banku w załączniku do umowy kredytu pn. „*postanowienia dotyczące kredytów walutowych*”. Sformułowanie tego załącznika miało sugerować, że nie jest on wiążący, gdyż nie jest w ogóle elementem oświadczenia woli, a oświadczeniem wiedzy („*Kredytobiorca przyjmuje to do wiadomości ...*”). Sądy nie dają się jednak zwieść temu dość sprytnemu kamuflażowi prawniczemu (zob. np. wyr. [SN IV CSK 309/18](#)).

„Kwota kredytu lub transzy kredytu wypłacana jest w złotych po przeliczeniu według kursu kupna waluty kredytu obowiązującego w Banku w dniu wypłaty kwoty kredytu lub transzy kredytu, zgodnie z Tabelą kursów walut Banku BPH S.A. ogłaszana w siedzibie Banku z zastosowaniem zasad ustalania kursów walut obowiązujących w Banku”.

„Kwota spłaty podlega przeliczeniu na złote po kursie sprzedaży waluty kredytu obowiązującym w Banku w dniu dokonywania spłaty, zgodnie z Tabelą kursów walut Banku BPH S.A. ogłaszaną w siedzibie Banku z zastosowaniem zasad ustalania kursów walut obowiązujących w Banku”.

Umowy kredytu denominowanego, zawierane przez (A) *Bank Przemysłowo-Handlowy SA*, (B) *Bank Przemysłowo-Handlowy PBK SA* oraz (C) *Bank BPH SA* zostały w zdecydowanej większości przejęte przez *Bank Pekao SA* (30.11.2007)

D. GE Money Bank SA (do 30.12.2004 GE Capital Bank SA, połączony 31.12.2009 z Bankiem BPH SA)

Zdecydowana większość spraw przeciwko Bankowi BPH SA dotyczy umów kredytu indeksowanego do CHF zawartych z *GE Money Bankiem SA*. Umowy te były zawierane w latach 2005-2009. W standardowej umowie, klauzula przeliczenia walutowego z PLN na CHF po kursie kupna CHF oraz klauzula przeliczenia walutowego z CHF na PLN po kursie sprzedaży CHF odwołuje się do kursów waluty podanych w „*Tabeli kursów kupna/sprzedaży dla kredytów hipotecznych udzielanych przez GE Money Bank SA*”.

„Do wyliczenia kursów kupna/sprzedaży dla kredytów hipotecznych udzielanych przez GE Money Bank S.A. stosuje się kursy złotego do danych walut ogłoszone w tabeli kursów średnich NBP w danym dniu roboczym skorygowane o marżę kupna sprzedaży GE Money Banku S.A.”.

Wskazana klauzula jest werbalnie analogiczna, a juretycznie tożsama z klauzulą GE Money Banku SA wpisaną do rejestru klauzul niedozwolonych pod nr [5622](#) (odpowiadającą klauzuli Banku DnB Nord SA wpisaną do rejestru klauzul niedozwolonych pod nr [6380](#), której dotyczył wyrok [SN I CSK 1049/14](#)).

„[...] Spłaty dokonywane będą przez Kredytobiorcę w złotych, po uprzednim przeliczeniu spłaty wg kursu GE Money Banku S.A. (kursu Banku). Kurs Banku jest to średni kurs złotego w stosunku do waluty kredytu opublikowany w danym dniu w prasie przez NBP, powiększony o zmienną marżę kursową Banku, która w dniu udzielenia kredytu wynosi 0,06. Marża kursowa może ulegać zmianom i jest uzależniona od rozpiętości kursów kupna i sprzedaży waluty kredytu na rynku walutowym.”

Niektóre umowy zawierają dodatkową klauzulę wskazującą na sposób ustalania marży przez bank poprzez odesłanie do średniej arytmetycznej z kursów kupna/sprzedaży z wymienionych w klauzuli pięciu banków bądź poprzez odesłanie do serwisu Reuters. Wskazany przez bank sposób ustalania marży nie zmienia nieuczciwego charakteru klauzul, z uwagi na to, że to odesłanie dotyczy wskaźników, które ani nie są powszechnie dostępne, w szczególności w zakresie notowań historycznych, ani nie precyzują, o wskaźnik z której godziny chodzi (zob. np. wyr. [TSUE C-125/18, Gomez](#), teza 3).

E. GE Bank Mieszkaniowy SA (połączony z GE Money Bank SA 30.12.2004)

Umowy zawierane przez bank istniejący w latach 2002-2004, następnie połączony z GE Money Bank SA, dotyczyły zarówno kredytu indeksowanego jak i denominowanego do waluty CHF, a klauzule przeliczenia walutowego są tożsame z klauzulami stosowanymi przez ww. GE Money Bank SA.

F. Bank BPH SA (umowy indeksowane)

Bank BPH SA jako następca prawny GE Money Banku SA udzielał w niewielkim zakresie kredytów indeksowanych do CHF. Zmianie uległa klauzula opisująca „Tabelę Banku”. Pozostała jednak nieuczciwa z uwagi na wynikającą z niej nadal dowolność banku w ustalaniu kursów przeliczenia wypłaty i spłaty kredytu. Klauzula odnosząca się do różnicy między kursem średnim NBP i kursem kupna/sprzedaży banku z dnia dokonywania rozliczenia jest treściowo tożsama z klauzulą przewidującą korektę kursu NBP o marżę banku (zob. uwagi dotyczące umów GE Money Bank SA).

3. DNB Bank Polska SA (do 15.11.2013 *Bank DNB Nord Polska SA*)

Umowy kredytu hipotecznego zawierane z Bankiem DnB Nord Polska SA są umowami kredytu indeksowanego.

Klauzule przeliczenia walutowego znajdujące się w umowach kredytu tego banku zostały wpisane do rejestru klauzul niedozwolonych pod nr [6380](#) (klauzul tych dotyczył wyrok [SN I CSK 1049/14](#)). Klauzule te mają następującą treść:

„Do określenia własnego kursu kupna i sprzedaży waluty w Tabeli Bank stosuje odchylenie od średniego kursu danej waluty, określonej przez Narodowy Bank Polski. Różnica pomiędzy kursem kupna waluty a kursem sprzedaży waluty wynosi maksymalnie 10% od wartości obu kursów waluty. Różnica ta stanowi spread walutowy.”

Bank stosował również bardziej standardowe klauzule dotyczące przeliczenia walutowego z CHF na PLN po kursie kupna CHF oraz klauzule przeliczenia walutowego z CHF na PLN po kursie sprzedaży CHF odwołując się do kursów walut obowiązujących w banku:

„Wypłata Kredytu indeksowanego do waluty obcej następuje w złotych według kursu kupna obowiązującego w Banku w momencie uruchomienia Kredytu lub w momencie uruchomienia poszczególnych transz Kredytu”,

„W przypadku Kredytu w złotych indeksowanego do waluty obcej spłata należności Banku dokonywana jest w złotych. Przeliczenie raty na złote następuje według kursu sprzedaży waluty, do której jest indeksowany Kredyt, obowiązującego w Banku w dniu spłaty raty”.

4. Bank Millennium SA

A. Bank Millennium SA

Klauzule przeliczenia walutowego znajdujące się w umowach kredytu Banku Millennium SA zostały wpisane do rejestru klauzul niedozwolonych pod nr [3178](#) oraz [3179](#).

„Kredyt jest indeksowany do CHF/USD/EUR, po przeliczeniu wypłaconej kwoty zgodnie z kursem kupna CHF/USD/EUR według Tabeli Kursów Walut Obcych obowiązującej w Banku Millennium w dniu uruchomienia kredytu lub transzy”,

„W przypadku kredytu indeksowanego kursem waluty obcej kwota raty spłaty obliczona jest według kursu sprzedaży dewiz, obowiązującego w Banku na podstawie obowiązującej w Banku Tabeli Kursów Walut Obcych z dnia spłaty”.

Około roku 2004 bank zawarł niewielką ilość umów pożyczki denominowanej do CHF („Umowa Millepożyczka Hipoteczna”. Umowy te odsyłały do regulaminu, który zawierał wewnętrznie sprzeczne postanowienia dotyczące waluty kredytu w zakresie obowiązków banku.

§ 5.8 :

8. W przypadku pożyczki w walucie obcej:

- 1) Wnioskodawca we „Wniosku o udzielenie MillePożyczki Hipotecznej” określa kwotę pożyczki w PLN z zaznaczeniem waluty wnioskowanej pożyczki,
- 2) przyznana na podstawie decyzji kredytowej kwota pożyczki wyrażona w PLN przeliczana jest na walutę obcą według kursu kupna dewiz obowiązującego w Banku w dniu zawarcia umowy pożyczki na podstawie „Tabeli Kursów Banku Millennium S.A.”,
- 3) uruchomienie środków z pożyczki następuje jednorazowo lub w transzach do równowartości kwoty pożyczki w PLN według kursu kupna dewiz na podstawie obowiązującej w Banku w dniu wypłaty „Tabeli Kursów Banku Millennium S.A.”,

W zakresie ustalania wysokości raty regulamin Millepożyczki przewidywał „standardowe” odesłanie do tabeli banku (§ 9.2), z możliwością odmienną umowy stron (§ 9.3), co było truizmem, gdyż strony zawsze mogą umówić się odmiennie niż stanowi regulamin.

B. Euro Bank SA (połączony 1.10.2019 z Bankiem Millennium SA).

Niedozwolone klauzule przeliczenia walutowego występują zarówno w umowie kredytu Euro Bank SA, jak i w stanowiącym integralną część umowy Regulaminie udzielania kredytów i pożyczek przez Euro Bank. Klauzule te „standardowo” odsyłają zarówno przy wypłacie jak i przy spłacie kredytu do tabeli banku.

„(...) Wysokość zadłużenia z tytułu udzielonego Kredytu indeksowanego do waluty obcej wyrażona jest w walucie obcej, po przeliczeniu uruchomionych środków po kursie kupna danej waluty zgodnie z Tabelą obowiązującą w dniu ich uruchomienia.” (klauzula zawarta w Regulaminie).

„Kwoty Rat spłaty Kredytu indeksowanego do waluty obcej określone są w walucie obcej a spłacane w PLN, przeliczone po kursie sprzedaży danej waluty zgodnie z Tabelą obowiązującą w dniu poprzedzającym dzień spłaty Raty określonym w Umowie.” (klauzula zawarta w Umowie).

5. Bank Pekao SA - umowa o kredyt budowlano-hipoteczny DOM waloryzowany kursem CHF.

Umowy kredytu waloryzowanego kursem CHF zawarte przez Bank Pekao SA były w niewielkiej liczbie zawierane do około roku 2004. Niedozwolone w tych umowach są przede wszystkim klauzule dotyczące dowolności banku w określaniu wysokości zobowiązań kredytobiorcy, tj. dowolności w ustalaniu terminów wypłaty i spłaty kredytu, wysokości rat spłaty kredytu w walucie świadczenia oraz wysokości oprocentowania. Umowy wskazują na pierwszy rzut oka obiektywny wskaźnik kursu (notowania NBP), ale nie określają daty jego odczytu.

Przeważającą część umów kredytu denominowanego z portfela Banku BPH SA została przejęta 30.11.2007 przez Bank Pekao S.A. (zobacz pkt 2).

6. Bank BGŻ BNP Paribas SA (od 30.04.2015)

A. Bank Gospodarki Żywnościowej SA (do 29.04.2015)

Umowy kredytu zawarte z BGŻ SA są standardowymi umowami kredytu denominowanego, odsyłającymi przy wypłacie i spłacie do kursu wynikającego z tabeli banku, zawarte w regulaminie do Umowy kredytowej:

„Kredyty w walutach wymiennalnych wypłacane są w złotych, przy zastosowaniu kursu kupna waluty obowiązującego w Banku w chwili wypłaty”,

„Kredyty w walutach wymiennalnych podlegają spłacie w złotych, przy zastosowaniu kursu sprzedaży waluty obowiązującego w Banku w chwili spłaty”.

B. Fortis Bank Polska SA (od 29.04.2011 *BNP Paribas Bank Polska SA*, 30.04.2015 połączony z *Bankiem Gospodarki Żywnościowej SA*).

W większości umów kredytu denominowanego zawartych przez ten bank brakuje szczegółowego określenia w jaki sposób i po jakim kursie przeliczona została kwota wypłaty kredytu. Kwoty kredytu były podane w wysokości określonej w walucie CHF, natomiast miały być wypłacane w PLN.

„Jeżeli zgodnie z dyspozycją Kredytobiorcy wypłata środków Uruchomionego Produktu kredytowego ma nastąpić w innej walucie niż waluta Produktu kredytowego określona w Umowie, to następuje to po Przewalutowaniu. Przewalutowanie następuje po kursie obowiązującym w momencie zaksięgowania dyspozycji Uruchomienia Produktu kredytowego”.

O tym że mamy do czynienia z zobowiązaniem banku do wypłaty kredytu w PLN, a więc, że chodzi o umowę kredytu denominowanego, a nie kredytu walutowego, świadczy często jedynie rachunek bankowy beneficjenta wskazany w umowie sprzedaży kredytowanej nieruchomości, do której umowa kredytowa odsyła (pkt 5.2 umowy).

W tym kontekście istotna jest treść § 4.5 regulaminu, odsyłająca wprost do tabeli kursowej banku:

5. Jeżeli zgodnie z dyspozycją Kredytobiorcy wypłata środków Uruchomionego Produktu kredytowego ma nastąpić w innej walucie niż waluta Produktu kredytowego określona w Umowie, to następuje to po Przewalutowaniu. Przewalutowanie następuje po kursie obowiązującym w momencie zaksięgowania dyspozycji Uruchomienia Produktu kredytowego.

Umowy kredytowe zawierały również klauzulę: „*Uruchomienie Kredytu nastąpi w transzach/jednorazowo, jednak w kwocie nie więcej niż .... PLN*”. Klauzula ta dodatkowo ogranicza ryzyko walutowe banku (kosztem ryzyka klienta) i dodatkowo wskazuje na walutę świadczenia - PLN.

Umowy te charakteryzowały się również brakiem szczegółowego określenia w jaki sposób i po jakim kursie przeliczone zostaną należności z tytułu spłaty kredytu. Kredyt miał być bowiem wypłacany w PLN, a spłacany w CHF (pkt 8.7 lub 8.8 umowy):

„Spłata należności z tytułu Kredytu nastąpi z rachunku numer .... Rachunek ten prowadzony jest w CHF i zasilany jest wyłącznie środkami w walucie, w której jest prowadzony.”

Interesujące jest, że wielu klientów banku w pierwszym okresie spłacało raty kredytowe w PLN, a nie w CHF. Bank wskazuje, że było to możliwe na podstawie postanowień regulaminu o spłacie rat przeterminowanych (§ 9.4 regulaminu).

4. Jeżeli Kredytobiorca nie posiada na Rachunku wystarczających na spłatę kwot wpływów zabezpieczających jego spłatę kwot Produktu kredytowego oraz zapłaty odsetek i innych należności wynikających z Umowy, Bank może dokonać obciążenia innego prowadzonego przez siebie na rzecz Kredytobiorcy rachunku. W przypadku, gdy obciążany rachunek prowadzony jest w innej walucie niż waluta Produktu kredytowego, obciążenie następuje po Przewalutowaniu

Wskazane przypadki dotyczą jednak terminowych spłat. Z kolei „Załącznik AA do Instrukcji operacyjnej: Obsługa kredytów mieszkaniowych dla klientów indywidualnych” w § 20.8 wskazuje, że raty w „kredytach w walutach obcych” są spłacane w PLN po przeliczeniu kwoty CHF przez kurs z tabeli kursowej banku. Oczywiście treść instrukcji wewnętrznej nie ma wpływu na prawa i obowiązki klienta. Jednak wskazuje, że opisywane przypadki były regułą, a nie wyjątkiem (zob. też stan faktyczny w sprawie zakończonej wyrokiem SO w Warszawie z 10.12.2019, [XXV C 1473/17](#)).

7. Bank Ochrony Środowiska SA

Bank ten udzielał kredytów denominowanych do CHF. Klauzule pozwalające na dowolność banku w kształtowaniu kursu przy wypłacie oraz spłacie kredytu były zawarte bezpośrednio w umowie kredytowej lub w zakresie dotyczącym wypłaty kredytu odsyłały do harmonogramu wypłaty stanowiącego załącznik do umowy.

„Uruchomienie kredytu następuje w złotych, przy jednoczesnym przeliczeniu kwoty kredytu na CHF po kursie kupna dewiz obowiązującym w banku w dniu uruchomienia kredytu.”

„Kredytobiorca zobowiązany jest dokonywać spłaty rat kredytu w złotych, według kursy sprzedaży ogłaszanego przez Bank na dzień spłaty określony w niniejszej Umowie.”

W niektórych umowach przy określeniu kwoty kredytu znajduje się sformułowanie nie więcej niż określona kwota w PLN. Klauzula ta dodatkowo ogranicza ryzyko walutowe banku i dodatkowo wskazuje na walutę świadczenia - PLN.

Bank zawierał też tzw. umowy „starego portfela”.

8. Credit Agricole Bank Polska SA (do 23.09.2011 *Lukas Bank SA*)

W umowach kredytu denominowanego, niedozwolone klauzule przeliczenia walutowego dotyczące wypłaty kredytu w umowach zawieranych z Credit Agricole Bank Polska SA są następujące:

„Pożyczka zostanie wypłacona przez Bank w złotych polskich po przeliczeniu kwoty określonej w §1 według aktualnego kursu kupna dewiz, obowiązującego w Tabeli kursów walut w LUKAS Banku w dniu wypłaty pożyczki”.

W przypadku spłaty kredytu umowa odsyła do Regulaminu:

„1. Wypłata kredytu następuje w złotych polskich według kursu kupna dewiz obowiązującego w dniu wypłaty kredytu według Tabeli kursów walut. Wypłata kredytu w transzach następuje do równowartości kwot wskazanych w umowie kredytu w PLN (...).

2. Spłata kredytu oraz prowizji dokonywana jest w złotych polskich jako równowartość wymagalnej kwoty spłaty wyrażonej w walucie obcej – po jej przeliczeniu według kursu sprzedaży dewiz określonego w Tabeli kursów walut obowiązującej w dniu wpływu środków na rachunek techniczny Klienta”.

9. Deutsche Bank Polska SA

Bank udzielał kredytów denominowanych. Wzorce umowne tego banku są bez porównania najbardziej obszerne i zawile. Łącznie z ich szatą graficzną (drobna czcionka, brak dostatecznych odstępów między liniami oraz akapitami) składa się to na ich istotną nieprzejrzystość (zob. wyr. [TSUE C-473/00](#), *Cofidis*)

Klauzule przeliczenia walutowego znajdują się bezpośrednio w umowie kredytowej lub regulaminie produktowym stanowiącym załącznik do umowy. Waluta świadczenia banku, czyli wypłaty kredytu, była umawiana w PLN, na co wskazuje każdorazowo nr rachunku bankowego beneficjenta,

prowadzony bez wyjątku (w zbadanych przez nas sprawach) w PLN (zwykle pkt 14 części szczegółowej umowy).

Niektóre z umów wskazywały wprost, że wypłata kredytu nastąpi w PLN:

„Kwota Kredytu będzie wypłacona Kredytobiorcy w złotych. W takiej sytuacji Bank dokonuje przewalutowania według kursu obowiązującego w Banku na podstawie Tabeli Kursów, właściwego dla danego rodzaju transakcji”.

„Kwota Kredytu będzie wypłacona Kredytobiorcy w złotych. Do przeliczenia kwoty Kredytu na złote Bank zastosuje kurs kupna CHF opublikowany w „Tabeli kursów dla kredytów mieszkaniowych i konsolidacyjnych w walutach obcych Deutsche Bank PBC S.A.”, obowiązującym w dniu wypłaty kwoty Kredytu lub jego transzy”.

Inne umowy zawierają następujące postanowienie (§ 2.2 części ogólnej umowy):

„(...) W przypadku wypłaty w złotych lub innej walucie niż określona w pkt 2 Tabeli Bank zastosuje kurs kupna CHF opublikowany w „Tabeli kursów dla kredytów mieszkaniowych i konsolidacyjnych w walutach obcych Deutsche Bank PBC S.A.”, obowiązujący w Banku w dniu wypłaty kwoty Kredytu lub jego transzy”.

Jest to postanowienie sugerujące możliwość wypłaty w innej walucie niż PLN. Jednakże, jak wyżej wskazano, z części szczegółowej umowy właściwie zawsze wynika, że rachunkiem wskazanym do wypłaty kredytu był wyłącznie rachunek bankowy prowadzony w PLN.

Waluta świadczenia klienta, czyli spłaty rat kredytu, była umawiana w PLN, na co wskazuje każdorazowo nr rachunku bankowego klienta, prowadzony bez wyjątku (w zbadanych przez nas sprawach) w PLN (zwykle pkt 15 części szczegółowej umowy), przynajmniej do czasu zawarcia stosownego aneksu.

Spłata kredytu następuje przez przeliczanie bieżących rat wyrażonych w CHF na PLN przy zastosowaniu kursu sprzedaży CHF obowiązującego w banku na podstawie tabeli kursów, które to postanowienia również znajdują się w Regulaminie Produktowym oraz w Pozostałych Postanowieniach Umowy Kredytu (np. § 6.1 części ogólnej umowy).

„W przypadku Kredytu walutowego należności Banku, wyrażone w walucie Kredytu, Bank pobiera poprzez obciążanie Rachunku Bieżącego kwotą w złotych, stanowiącą ich równowartość. Równowartość kwoty w złotych ustala się według kursu sprzedaży waluty obcej, obowiązującego w Banku na podstawie Tabeli Kursów, na dwa Dni Robocze przed Datą Wymagalności każdej należności Banku. [...] Za zgodą Banku Kredytobiorca może dokonać spłaty kredytu także w inny sposób w tym może dokonać spłaty również w CHF lub innej walucie”.

Możliwość spłaty w walucie kredytu została uzależniona od uznaniowej zgody banku. Oznacza to, że bez tej zgody kredytobiorca nie ma prawa spłacać kredytu w CHF. Próby odczytania tego postanowienia z pominięciem sformułowania „za zgodą” skazane są na niepowodzenie, wobec bezwzględnego zakazu redukcji utrzymującej skuteczność nieuczciwych warunków umowy. Zasada ta wynika z dorobku wspólnotowego, podsumowanego w wyroku [TSUE \(wielka izba\) C-70/17 Abanca Corporación Bancaria SA](#), pkt 64).

10. Getin Noble Bank SA

A. Getin Noble Bank SA (od 4.01.2010 działający pod nazwą *Noble Bank SA*, a występujący z uzupełniającym logo „w Warszawie – Oddział Specjalistyczny Metrobank”).

Umowy kredytu Noble Bank SA są umowami kredytu indeksowanego do waluty CHF. Bank używał zamiennie pojęć „indeksowany” i „denominowany”. Przyjęte w umowach klauzule przeliczenia walutowego występują zarówno w umowie kredytu jak i w stanowiącym integralną część umowy Regulaminie kredytowania hipotecznego Noble Bank SA w Warszawie – Oddział Specjalistyczny Metrobank. Klauzule te odsyłają zarówno przy wypłacie jak i przy spłacie kredytu do ‘Tabeli banku’.

„Uruchomienie Kredytu następuje w PLN przy jednoczesnym przeliczeniu w dniu wypłaty na walutę wskazaną w Umowie Kredytu zgodnie z kursem kupna dewiz obowiązującym w Banku w dniu uruchomienia.” (klauzula występująca w Umowie).

„W przypadku kredytu denominowanego kursem waluty obcej Harmonogram Spłat kredytu jest wyrażony w walucie kredytu. Kwota raty spłaty obliczana jest według kursu sprzedaży dewiz, obowiązującego w Banku na podstawie obowiązującej w Banku Tabeli Kursów z dnia spłaty.” (klauzula występująca w Regulaminie).

Bank dołączał do umów podpisywany przez klienta formularz oświadczenia o ryzyku. Zawierał on m.in. oświadczenie wiedzy o tym, że kurs banku nie będzie odbiegał od kursu NBP więcej niż o określoną wielkość:

jestem/śmy świadomy/a/i faktu, że uruchomienie kredytu i spłata rat kredytowych następuje wg kursu kupna i sprzedaży waluty obcej, do której denominowany jest kredyt. Akceptuję, iż w związku z tym miesięczne raty kredytu powiększone są o tzw. spread (różnicę pomiędzy kursem kupna i sprzedaży walut). Spread ten może być zmienny w zależności od warunków rynkowych i polityki Banku. Możliwe są odchylenia stosowanego przez Noble Bank S.A. kursu kupna i sprzedaży o, odpowiednio, do 5% od kursu rynkowego wymiany walut. Bieżące kursy

Sądy prawidłowo traktują takie oświadczenia wiedzy jako nie mające znaczenia dla sprawy (zob. np. wyr. [SN I CSK 242/18](#), zapadły w sprawie naszego klienta).

Aneksy proponowane przez ten bank, często przewidywały doliczenie opłaty za podpisanie aneksu do kwoty kredytu w trybie podwyższenia bieżącego salda kredytowego. Opłaty te miały być kapitalizowane i indeksowane zgodnie z ww. klauzulami indeksacyjnymi. Postanowienia wspomnianych aneksów zostały wpisane do rejestru klauzul niedozwolonych pod [nr 3519](#) (zob. np..

B. Getin Bank SA (występujący z uzupełniającym logo „w Katowicach - DOM Oddział w Łodzi” albo „w Katowicach DomBank Hipoteczny Oddział w Łodzi), połączony 4.01.2010 z *Noble Bank SA*.

Niedozwolone klauzule przeliczenia walutowego z PLN na CHF po kursie kupna CHF oraz klauzule przeliczenia walutowego z CHF na PLN po kursie sprzedaży CHF odwołują się do kursów waluty podanych w ‘tabeli kursów banku’:

„W dniu wypłaty kredytu lub każdej transzy kredytu kwota wypłaconych środków będzie przeliczana do CHF według kursu kupna walut określonego w Tabeli Kursów – obowiązującego w dniu uruchomienia środków”,

„Wysokość zobowiązania będzie ustalana jako równowartość wymaganej spłaty wyrażonej w CHF – po jej przeliczeniu według kursu sprzedaży walut określonego w „Bankowej tabeli kursów walut dla

kredytów dewizowych oraz indeksowanych kursem walut obcych do CHF obowiązującego w dniu spłaty”.

Również i w przypadku tego banku, opłata za sporządzenie aneksu do umowy kredytu była często doliczana do salda kredytu.

Bank zawierał też tzw. umowy „starego portfela”.

11. ING Bank Śląski SA

„Umowy o Mieszkaniowy Kredyt Budowlano-Hipoteczny w złotych indeksowany kursem CHF” są umowami kredytu indeksowanego. Niedozwolone klauzule indeksacji walutowej zarówno przy wypłacie jak i przy spłacie kredytu odsyłają do ustalonej jednostronnie przez bank tabeli kursowej.

„Kredyt zostanie uruchomiony w złotych, a jego równowartość w walucie CHF ustalona zostanie według kursu kupna określonego w § 1 ust. 1, w dniu uruchomienia pierwszej transzy kredytu. Kolejne transze kredytu będą uruchamiane w złotych, a ich równowartość w walucie CHF będzie ustalana każdorazowo według kursu kupna na podstawie gotówkowego kursu kupna CHF Banku z dnia wypłaty (uruchomienia) danej transzy kredytu (kurs notowany z pierwszej tabeli kursowej Banku – tabela A w tym dniu)”.

„(...) Kredyt, odsetki oraz inne zobowiązania wyrażone w CHF będą spłacane w złotych jako równowartość raty w CHF przeliczonej według gotówkowego kursu sprzedaży CHF Banku z dnia wymagalnej spłaty raty (kurs notowany z pierwszej tabeli kursowej Banku – tabela A, w tym dniu)”.

12. mBank SA (do 22.11.2013 BRE Bank SA, występujący pod logo Oddział Bankowości Detalicznej w Łodzi mBank albo Oddział Bankowości Detalicznej w Łodzi MultiBank).

Wszystkie sprawy przeciwko mBank S.A. dotyczą umów kredytu indeksowanego BRE Banku S.A. Umowy te charakteryzują się klauzulą dotyczącą spłaty rat kredytu, która we wszystkich umowach jest taka sama, a nadto została ona wpisana do rejestru klauzul niedozwolonych pod [nr 5743](#).

„Raty kapitałowo-odsetkowe oraz raty odsetkowe spłacane są w złotych po uprzednim ich przeliczeniu wg kursu sprzedaży CHF z tabeli kursowej BRE Banku S.A., obowiązującego na dzień spłaty z godziny 14:50”.

Na pierwszy rzut oka identyczne umowy BRE Banku SA różnią się w zakresie klauzul walutowych postanowieniami dotyczącymi wypłaty kredytu, bowiem w niektórych umowach nie zostało w ogóle wskazane, po jakim kursie należy przeliczyć kwotę wypłaty kredytu z waluty PLN na walutę CHF. Zawarte w większości umów kredytu postanowienie dotyczące wypłaty kredytu, odsyła do tabeli kursowej banku:

„mBank udziela Kredytobiorcy, na Jego wnioski, Kredytu hipotecznego (...), waloryzowanego kursem kupna waluty CHF wg tabeli kursowej BRE Banku S.A. Kwota Kredytu wyrażona w CHF walucie jest określona na podstawie kursu kupna waluty CHF z tabeli kursowej BRE Banku S.A. z dnia i godziny uruchomienia Kredytu”.

Bank zawierał też tzw. umowy „starego portfela”.

13. Pekao Bank Hipoteczny SA – Hypovereinsbank Bank Hipoteczny SA (do 26.11.2004), BPH Bank Hipoteczny SA (do 31.07.2008)

Umowy kredytu denominowanego zawarte przez bank zawierają niedozwolone klauzule denominacji walutowej w „Postanowieniach Ogólnych” umowy kredytu (§§ 2.4 i 5.5). Zarówno klauzula dotycząca wypłaty jak i spłaty kredytu odsyła do kursu waluty w tabeli kursowej banku.

14. PKO BP SA

A. PKO BP SA

Umowy kredytowe „Własny Kąt Hipoteczny” oraz „MIX” są kredytami denominowanymi tj. kwota kredytu w umowie została wyrażona w CHF, a miała być wypłacona w PLN. Umowy te występowały w wielu odmianach, przy czym ww. nazwy nie są do końca miarodajne.

Typowe klauzule odsyłają do tabeli banku z dnia płatności.

„3. Kredyt może być wypłacony:

- 1) w walucie wymiennej – na finansowanie zobowiązań za granicą i w przypadku zaciągnięcia kredytu na spłatę kredytu walutowego,
- 2) w walucie polskiej – na finansowanie zobowiązań w kraju.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, stosuje się kurs kupna dla dewiz (aktualna Tabela kursów) obowiązujący w PKO BP SA w dniu realizacji zlecenia płatniczego.”

Kwoty kredytu miały być wypłacane w PLN, z uwagi na to, że umowy zawierane były, w celu nabycia nieruchomości w kraju, czyli na finansowanie zobowiązań w kraju.

Niektóre z umów denominowanych klauzulę ograniczającą kwotę wypłacaną w PLN w brzmieniu „jednak nie więcej niż ..... złotych”. Klauzula ta dodatkowo ogranicza ryzyko walutowe banku i dodatkowo wskazuje na walutę świadczenia - PLN.

Klauzule spłaty były najczęściej standardowe, np.:

„Potrącenie środków z rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego w walucie polskiej następuje w wysokości stanowiącej równowartość kwoty kredytu lub raty w walucie wymiennej, w której udzielony jest kredyt, według obowiązującego w PKO BP SA w dniu wymagalności, kursu sprzedaży dewiz (aktualna Tabela kursów).”

Zdarzały się jednak klauzule spłaty bardziej enigmatyczne, gdzie zobowiązanie klienta do spłaty raty w PLN, a nie w CHF wynikało dopiero ze wskazanego numeru rachunku bankowego w części szczegółowej umowy. Rachunek taki, jeśli był wskazany w umowie kredytowej, był w znanych nam przypadkach, prowadzony w PLN.

Bank zawierał również umowy pożyczki, które zawierały takie same klauzule dotyczące wypłaty oraz spłaty kredytu.

B. Nordea Bank Polska SA (31.10.2014 połączony z PKO BP SA)

Bank udzielał kredytów zarówno denominowanych jak i indeksowanych, jednak zdecydowaną większość stanowią kredyty denominowane.

W Umowie kredytu denominowanego kwota kredytu przeznaczona do wypłaty została sprecyzowana wyłącznie w CHF, a wypłata kredytu w PLN miała nastąpić po przeliczeniu kwoty kredytu wyrażonej w CHF na PLN po kursie kupna CHF według Tabeli kursów obowiązującej w Banku w dniu uruchomienia środków.

„W przypadku kredytu denominowanego w walucie obcej, kwota kredytu wypłacana w złotych, zostanie określona poprzez przeliczenie na złote kwoty wyrażonej w walucie, w której kredyt jest denominowany, według kursu kupna tej waluty, zgodnie z Tabelą kursów, obowiązującą w Banku w dniu uruchomienia środków, w momencie dokonywania przeliczeń kursowych”.

Z kolei spłata rat kapitałowo-odsetkowych wyrażonych w CHF miała następować w PLN po przeliczeniu kwot wskazanych w harmonogramach spłaty w CHF na PLN przy zastosowaniu kursu sprzedaży CHF według Tabeli kursów obowiązującej w Banku w dniu spłaty:

„1. W przypadku kredytu denominowanego w walucie obcej, wypłata środków następuje w złotych, w kwocie stanowiącej równowartość wypłacanej kwoty wyrażonej w walucie obcej.
2. Do przeliczeń kwot waluty uruchamianego kredytu stosuje się kurs kupna waluty obcej według Tabeli kursów obowiązującej w Banku w dniu wypłaty środków, w momencie dokonywania przeliczeń kursowych.”.

Umowy kredytu denominowanego tego banku były zabezpieczane hipotekami opiewającymi, inaczej niż w przypadku innych banków, na kwoty podane w PLN, a nie w CHF.

Natomiast w umowach kredytu indeksowanego występują następujące klauzule:

„W przypadku wypłaty w złotych, kwota transzy po wypłaceniu przeliczana jest przez Bank na walutę, do jakiej kredyt jest indeksowany, według kursu tej waluty, zgodnie z Tabelą kursów obowiązującą w Banku w dniu i w momencie wypłaty środków”.

„W przypadku spłaty w kredytu w złotych, spłata następuje w równowartości kwot wyrażonych w walucie obcej, przy czym do przeliczeń wysokości rat kapitałowo-odsetkowych spłacanego kredytu stosuje się kurs sprzedaży danej waluty według Tabeli kursów obowiązującej w Banku w dniu i momencie spłaty”.

Niektóre z umów denominowanych z roku 2009 zawierają postanowienie umowne określające kwotę kredytu w CHF „jednak nie więcej niż ..... złotych”. Klauzula ta dodatkowo ogranicza ryzyko walutowe banku i dodatkowo wskazuje na walutę świadczenia - PLN.

15. Raiffeisen Bank International AG Oddział w Polsce

A. Raiffeisen Bank Polska SA

Umowy kredytu indeksowanego albo denominowanego (analogicznie - umowy pożyczki) zawierały następujące postanowienia pozwalające bankowi na dowolne kształtowanie wysokości kursu przy wypłacie oraz spłacie kredytu:

„W przypadku Kredytu udzielonego w walucie obcej CHF/EUR/USD kwota Kredytu zostanie wypłacona w złotych wg kursu kupna danej waluty zgodnie z obowiązującą w Banku w dniu Uruchomienia Kredytu/Transzy Kredytu Tabelą Kursów walut dla produktów hipotecznych w Raiffeisen Bank Polska Spółka Akcyjna”,

„W przypadku Kredytu udzielonego w CHF/EUR/USD kapitał, odsetki oraz inne zobowiązania z tytułu Kredytu, poza wymienionymi w § 3 ust. 1 Umowy wyrażone w walucie obcej spłacane będą w złotych jako równowartość kwoty podanej (w walucie) przeliczonej: wg kursu sprzedaży waluty zgodnie z obowiązującą w Banku w dniu spłaty zobowiązania określonym w harmonogramie, o którym mowa w ust. 1 powyżej, Tabelą kursów walut dla produktów hipotecznych w Raiffeisen Bank Polska S.A. w przypadku wpłat dokonanych przed tym terminem lub w tym terminie.”.

B. EFG Eurobank Ergasias SA Oddział w Polsce (Polbank)

Umowy kredytowe udzielane przez EFG Eurobank, pomimo zawsze używanego sformułowania „*kredyt indeksowany*” w rzeczywistości stanowiły kredyty indeksowane lub denominowane do waluty CHF. We wzorze umowy kredytowej gdzie kwota kredytu była wyrażona w CHF, bank błędnie posługiwał się określeniem kredytu indeksowanego.

Klauzule indeksacji i denominacji zawarte są w Regulaminie, stanowiącym załącznik do umowy. „Regulamin kredytu hipotecznego udzielanego przez Polbank EFG” przewidywał indeksację kwoty kredytu do CHF przez: przeliczenie kwoty kredytu wyrażonej w PLN po kursie kupna walut ustalonym w przyszłości przez bank, a następnie – przeliczenie tak uzyskanej kwoty indeksacji w CHF po kursie sprzedaży ustalonym w przyszłości w sposób wskazany w Regulaminie.

„W przypadku kredytów indeksowanych do waluty obcej, wypłata kredytu następuje w złotych według kursu nie niższego niż kurs kupna zgodnie z Tabelą obowiązującą w momencie wypłaty środków z kredytu. W przypadku wypłaty kredytu w transzach, stosuje się kurs nie niższy niż kurs kupna zgodnie z Tabelą obowiązującą w momencie wypłaty poszczególnych transz. Saldo zadłużenia z tytułu kredytu wyrażone jest w walucie obcej i obliczane jest według kursu stosowanego przy uruchomieniu kredytu. W przypadku wypłaty kredytu w transzach, saldo zadłużenia z tytułu kredytu obliczane jest według kursów stosowanych przy wypłacie poszczególnych transz. Aktualne saldo zadłużenia w walucie kredytu Kredytobiorca otrzymuje listownie na podstawie postanowień § 11”

i

„W przypadku kredytów indeksowanych do waluty obcej [...] raty kredytu podlegające spłacie wyrażone są w walucie obcej i w dniu wymagalności raty kredytu pobierane są z rachunku bankowego, o którym mowa w ust. 1, według kursu sprzedaży zgodnie z Tabelą obowiązującą w Banku na koniec dnia roboczego poprzedzającego dzień wymagalności raty spłaty kredytu”.

16. Santander Bank Polska SA

A. Bank Zachodni WBK SA

Bank udział przede wszystkim kredytów denominowanych. Klauzule dotyczące przeliczenia walutowego z CHF na PLN po kursie kupna CHF oraz klauzule przeliczenia walutowego z CHF na PLN po kursie sprzedaży CHF odwołują się do kursów walut obowiązujących w banku:

„Uruchomienie kredytu nastąpi na rachunek (...) w złotych polskich przy wykorzystaniu bieżącego / negocjowanego kursu kupna dewiz dla CHF obowiązującego w Banku w dniu płatności”,

„Walutą spłaty kredytu jest CHF. W przypadku spłaty kredytu w złotych polskich realizacja płatności nastąpi przy wykorzystaniu bieżącego kursu sprzedaży dewiz dla CHF obowiązującego w Banku w dniu realizacji należności Banku”.

Podobnie jak w przypadku umów Deutsche Bank Polska SA i niektórych umów PKO BP SA, o tym że mamy do czynienia z zobowiązaniem banku do wypłaty kredytu w PLN, a więc, że chodzi o umowę kredytu denominowanego, a nie kredytu walutowego, świadczy często jedynie rachunek bankowy beneficjenta wskazany w samej umowie kredytu lub w umowie sprzedaży kredytowanej nieruchomości, do której umowa kredytowa odsyła.

Częstym przypadkiem są również umowy kredytu złotówkowego, które dopiero aneksem zmieniały charakter umowy kredytu na umowę kredytu złotówkowego indeksowanego do waluty PLN (zob. np. wyr. [SN IV CSK 13/19](#), zapadły w sprawie naszego klienta).

„Bank dokonuje konwersji kredytu hipotecznego udzielonego na podstawie umowy kredytowej (...) na kredyt dewizowy w CHF. Wysokość skonwertowanego kredytu stanowi równowartość w PLN według stanu zadłużenia Kredytobiorcy z dnia konwersji wyrażoną w CHF. Konwersja dokonana została w oparciu o kurs kupna dewiz BZ WBK S.A. ustalonym w dniu konwersji”.

Klauzula spłaty kredytu jest tutaj taka sama, jak w przypadku ww. kredytu denominowanego.

B. Kredyt Bank SA

Umowy Kredyt Banku zawierają sformułowanie „kredyt denominowany”, jednak były one kredytami indeksowanymi do CHF, gdyż kwota kredytu była w nich wyrażana w PLN. W umowie znajdują się postanowienia odsyłające do tabeli kursów banku przy wypłacie oraz spłacie kredytu:

„Kwota kredytu denominowanego (waloryzowanego) w CHF lub transzy kredytu zostanie określona według kursu kupna dewiz dla wyżej wymienionej waluty zgodnie z «Tabelą kursów» obowiązującą w Banku w dniu wykorzystania kredytu lub transzy kredytu”,

„Każda transza kredytu wykorzystywana jest w złotych przy jednoczesnym przeliczeniu wysokości transzy według kursu kupna dewiz dla CHF zgodnie z «Tabelą kursów» obowiązującą w Banku w dniu wykorzystania danej transzy”,

„Spłata rat kapitałowo-odsetkowych dokonywana jest w złotych po uprzednim przeliczeniu rat kapitałowo-odsetkowych według kursu sprzedaży dewiz dla CHF zgodnie z «Tabelą kursów» obowiązującą w Banku w dniu spłaty”.

17. Santander Consumer Bank SA (do 2.01.2006 PTF Bank SA)

Bank oferował między innymi „Umowy pożyczki hipotecznej nominowanej do CHF”. Były to pożyczki indeksowane.

(1) „Pożyczka wypłacana jest w złotych polskich przy jednoczesnym przeliczeniu wysokości wypłacanej kwoty (transzy) na CHF według kursu kupna walut dla CHF ustalanego przez bank i obowiązującego w banku w dniu wypłaty środków.”

(2) „Kwota wpłaty raty w złotych przeliczana jest na CHF według kursu sprzedaży obowiązującego w NBP na dzień przed data wpływu środków do banku.”

Funkcjonalne powiązanie klauzuli wypłaty (1) i klauzuli spłaty (2) oznacza, że dowolny i nieuczciwy charakter klauzuli (1) rzutuje na dowolność i nieuczciwość klauzuli (2) – zob. wyr. [SN IV CSK 285/16](#), zapadły w sprawie naszej klientki.